

Titulli i projektit

Dibra e Pastër

Tipi i projektit

Shërbime Publike

Vendndodhja
e projektit

Zona Funksionale e Dibrës, (Peshkopi, Maqellarë, Melan, Tomin, Kastriot, Silovë, Kala, Reç, Dardhë, Arras, Muhurr, Fushë Cidhën, Luzni, Lurë dhe Selishtë)

Buxheti i paravlerësuar

420,000 Euro

Përshkrimi dhe analiza
e problemit/eve

Zona e Dibrës ka në administrim 141 qendra të banuara në fshatra dhe një në qytet (që është qyteti i Peshkopisë). Në këtë zonë banojnë 16000 familje, përkatësisht 11500 në zonat rurale dhe 4500 në zonën urbane. Menaxhimi i mbetjeve është një problem shqetësues, pasi 76.4% e familjeve nuk kanë akses në këtë shërbim (23.6% e familjeve që kanë akses janë kryesisht në qytetin e Peshkopisë). Nevoja për pika grumbullimi është e madhe (nevojiten rreth 400 kosha të rinj). Aktualisht janë gjithsej 197 pika grumbullimi (kosha), të cilat nuk e përballojnë grumbullimin e gjithë sasisë që krijohet. Edhe transporti i mbeturinave bëhet me kamionë dhe traktorë në dy zona. Gjithsej janë 6 kamionë (vetëm 3 janë në gjendje pune) dhe 3 traktorë (vetëm 2 janë në gjendje pune), por që nuk mjaftojnë për të mbuluar gjithë territorin e zonës. Prandaj nevojiten edhe 2 makina të reja për këtë proces. Fusha e depozitimit është vetëm një në Peshkopi dhe është e ndërtuar në vitin 2003. Ajo është 2 km nga qyteti dhe është planifikuar të jetë për një periudhë 25-vjeçare me një kapacitet deri në 1000 ton në muaj (33 ton në ditë). Kjo fushë nuk i përmbush kushtet e një vend-depozitimi, duke pasur një kapacitet të planifikuar prej 40% më pak se realiteti. Gjithashtu kjo fushë është e mbajtur keq, e parrethuar, pa kanale kullimi. Mbeturinat në të shumtën e herës digjen, duke qenë një burim ndotje dhe rreziku për banorët dhe fëmijët e qendrave të banuara përreth. Pjesa tjetër e popullsisë i hedh mbeturinat buzë lumenjve dhe përrënjeve, duke ndotur mjedisin dhe krijuar një pamje të shëmtuar për peizazhin. Mungojnë planet sektoriale të menaxhimit të mbetjeve dhe vetëm 8 NJQV aktuale kanë buxhet për mbetjet, i cili është 25.392.000 lekë. Arkëtimi nga tarifa është 8.206.040 lekë, që do të thotë se në vit harxhohet rreth 1.587 lekë për çdo familje dhe arkëtohet 513 lekë nga çdo familje. Kjo do të thotë që qytetarët duhet të paguajnë më shumë dhe tarifa e pastrimit duhet të mbledhet. Deri më tani NJQV kanë pasur vetë brigadën e pastrimit, në të cilën janë angazhuar 26 persona, që kanë kryer të gjithë këtë proces. Nevoja për rregullimin e sistemit të menaxhimit të mbetjeve është emergjente. Zbatimi i këtij projekti do të ndikonte në cilësinë e jetës dhe në mënyrën e atraksionit turistik të zonës.

Qëllimi/et specifik
të projektit

Objektivi i përgjithshëm: Përmirësimi i cilësisë së jetës së banorëve të Dibrës, nëpërmjet përmirësimit të sistemit të menaxhimit të mbetjeve në gjithë zonën, duke e bërë Dibrën të pastër, të këndshme për të jetuar për banorët e saj dhe tërheqëse për vizitorët për bukuritë natyrore dhe ambientin e pastër. Objektivi specifik: Përmirësimi i sistemit të menaxhimit të mbetjeve në zonën e Dibrës, duke mundësuar mbulimin për të gjithë territorin e saj në administrim, për 141 fshatrat dhe qytetin e Peshkopisë, brenda viteve 2015-2017.

Rezultatet e pritshme dhe treguesit

Rezultati i pritshëm 1: Zona funksionale Dibrë ka planin e menaxhimit të mbetjeve, të hartuar me ekspertizë të jashtme dhe me standarde teknike.

Rezultati i pritshëm 2: Kapacitete të rritura të stafit të Bashkisë së Dibrës për procesin e menaxhimit të mbetjeve. Stafi ka marrë pjesë aktivisht në procesin e hartimit të planit të menaxhimit të mbetjeve dhe është aftësuar nga cikli i trajnimeve/udhëzimeve për të zotëruar aftësitë e duhura në punën e tij të përditshme.

Rezultati i pritshëm 3: 80% e familjeve në zonën e Dibrës kanë akses në shërbimin e menaxhimit të mbetjeve, duke filluar nga sistemi i grumbullimit, transportimit dhe depozitimit të mbetjeve, me infrastrukturën dhe mjetet e duhura.

Rezultati i pritshëm 4: Komuniteti i Dibrës është i ndërgjegjësuar për mbajtjen pastër të territorit, për rëndësinë dhe detyrimin për të hedhur mbetjet në vendin e në kohën e duhur dhe për të paguar detyrimet që dalin për tarifën e pastrimit.

Aktivitetet e projektit

- 1 Hartimi i planit të menaxhimit
- 2 Rritje kapaciteteve për stafin e NJQV (trajnine dhe instruktme)
- 3 Hartimi i specifikimeve teknike për blerjet e koshave dhe makinave + praktika e blerjes.
- 4 Blerja e 400 koshave dhe 2 makinave kontienere.
- 5 Vendosija e koshave
- 6 Fushatë sensibilizuese për komunitetin për grumbullimin dhe ndarjen e mbetjeve.
- 7 Hartimi dhe njohja e komunitetit me programin e grumbullimit të mbetjeve.
- 8 Rehabilitimi i fushës së mbetjeve.

Maturimi i projektit

Zona funksionale e Dibrës nuk ka një studim të mirëfilltë fizibiliteti, apo plan menaxhimi për menaxhimin e mbetjeve. Ky projekt-propozim ka shfrytëzuar nevojën dhe informacionin e grumbulluar nga NJQV aktuale, duke u mbështetur në bazën kryesore të të dhënave që ato disponojnë, si dhe duke shfrytëzuar burimet teknike e financiare me të cilat këto njësi kanë operuar deri më tani. Këto të dhëna janë mbledhur nga studimi i dldp për Programin e Zonës Funksionale Dibrë, bazuar në metodologjinë e dldp dhe nga pyetësorët dhe diskutimet me grupet e fokusuara të 15 NJQV të kësaj zone funksionale. Gjithashtu, për shumë standarde teknike jemi mbështetur në udhëzimet e Ministrisë së Mjedisit. Ajo i ka udhëzuar NJQV me këtë praktikë, që është përdorur nga Bashkia Peshkopi.

Burimet e financimit dhe partnerët në zbatim

Bashkia e Peshkopisë është përgjegjëse për menaxhimin e mbetjeve. Kjo njësi mobilizon burimet e duhura financiare dhe njerëzore për përmbushjen e këtij shërbimi. Departamenti përgjegjës është departamenti i shërbimeve publike dhe brigada e menaxhimit të mbetjeve. Bashkia Peshkopi hyn në partneritet me donatorë të ndryshëm për gjetjen e financimeve të nevojshme. Kostoja e projektit është 420,000 Euro, nga të cilat Bashkia Peshkopi mbulon 50% me të ardhurat e saj, si dhe nga tarifa e grumbulluar e pastrimit dhe kërkon donacion për 50%.

Kostot e projektit

Kostoja e totale e projektit është 420,000 Euro. Nga këto:

- kosto operacionale: 200,000 Euro;
- kosto investimi: 150,000 Euro: (koshat: 80,000 Euro (400copë x 200 euro/copë). kamionët: 40,000 Euro (2x20,000). Fusha e dekompozimit: 30,000 Euro.)
- kosto për zhvillim kapaciteteve: 70,000 Euro. (plani i menaxhimit: 20,000 Euro; trajnine dhe instruktme: 10,000 Euro; sensibilizimi: 40,000 Euro).